

En procent till konst

**Konstnärligt gestaltungsoppdrag:
Tegelbacken - Stockholms City**

**Spatial tredimensionell
gestaltning**

Kulturförvaltningen | Stockholm konst

Tidplan konstprojektet

Sista anmälningsdag för att delta i upphandling: **2023-10-02**

Inlämning skissförslag: **2024-02-01**

Produktion: **2024-03 – 2026-06**

Arvode skissuppdrag: **60 000 SEK exkl. moms**

Budget produktion av gestaltungsoppdrag: **1 100 000 SEK**

exkl. moms varav 150 000 SEK avser konstnärligt arvode

(ersättning för konstnärlig idé och upphovsrätt).

Byggprojektet ska vara klart sommaren 2026.

KONSTNÄRLIG GESTALTNING TEGELBACKEN RÖDBODTORGET

Beställare: Stockholm konst i samarbete med Trafikkontoret | Dnr: Dnr: KUL 2023/161
Konstprojektledare: Power Ekroth

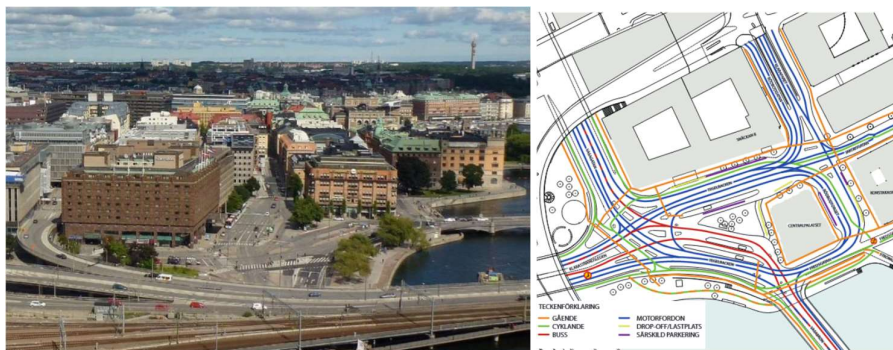
Tegelbacken och Rödbodtorget ska förnyas och förändras från att vara trafikplatser till ett mer park- och torgliknande format vilket ger möjlighet till konstnärlig gestaltning. Platserna är synliga från många olika håll i staden.

Tegelbacken är omringad av hotell Sheraton, Centralpalatset, Rosenbad med Regeringskansliet med flera ministerier, Stadshuset, flera busslinjer och Vasabron samt Centralbron och är en plats öppen för väder och vind. Rödbodtorget däremot är mer slutet och inramas av "Mejan", d.v.s. Konstakademins presidier på den andra sidan Centralpalatset.

Till det här gestaltungsopdraget söker Stockholm konst en konstnär för konstnärlig gestaltning för Tegelbacken.

Välkommen med Din intresseanmälan!

PLATSEN OCH PROJEKTET

Tegelbacken.

Tegelbackens kaj har tidigare haft en viktig hamnfunktion där både byggnadsmaterial och livsmedel lossades. Under en period (fram tills 1967) fanns järnvägsbommar som hindrade trafiken och i folkmun användes ordet "Tegelbackseländet" om detta, ett epiteta som fortfarande finns lagrat i ett gemensamt folkminne. Rödbodtorget hette tidigare Röda Bodarna, då det en gång i tiden fanns hamnmagasin för lagring av varor.

Idag präglas Tegelbacken av trafikytor, och exempelvis har Tegelbackens norra del en körbanebredd på 19 meter, vilket motsvarar totalt fyra körfält, ett cykelfält och en parkeringsficka. Även Rödbodtorget präglas av trafik, trots att Fredsgatan numer är

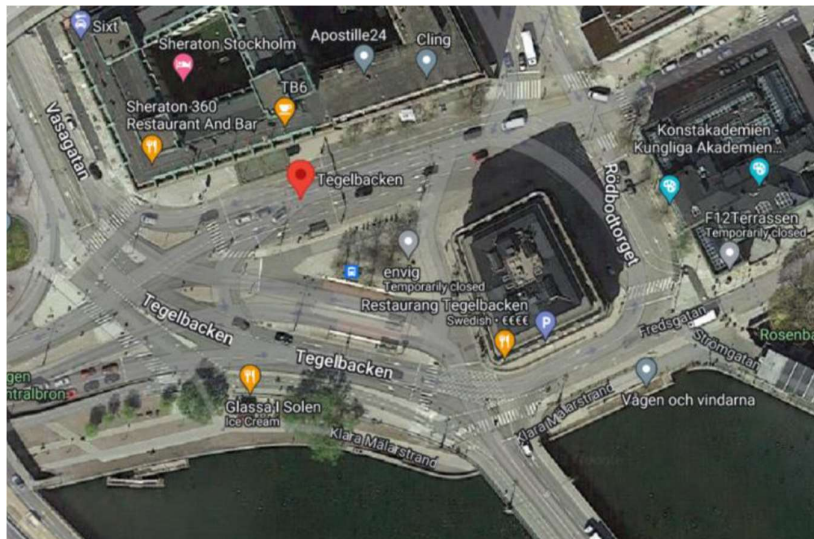
avstängd för allmän biltrafik.

Tegelbacken och Rödbodtorget kännetecknas av vindpinade och breda gator med högt trafiktryck och är idag svåränvända för fotgängare. De är bullerutsatta från i första hand trafiken från Centralbron. Platserna är utformade utifrån 1950-1970-talets trafikplanering då biltrafiken ökade i stort omfång.

Tegelbacken 1944. Till höger syns Kronprinsens stall med det kända kaféet Tysta Mari i byggnaden. (Petersens 1944)

Idag är utvecklingen den motsatta och centrala delar av Stockholm är bilfria. Med minskad bilism och stadens vilja att skapa mer plats för vistelseytor för människor ska Tegelbacken och Rödbodtorget bilda två offentliga platser med vyer mot Gamla stan, Riddarfjärden och Stadshuset. Det ska bli trevligt och säkert att vistas på dessa platser, då framkomligheten för gående och cyklister dessutom skall stärkas. Busslinjerna 3 och 53 kommer att ha hållplatser vid Tegelbacken. En befintlig skulptur kommer att flyttas.

Tegelbackens torgyta kommer att bli ca 2600 kvm och Rödbodtorget ca 3500 kvm (Sergels torg är ca 2000 kvm). En stor yta på Tegelbacken kommer att täckas av ett gräsfält. Mot vattnet kommer flera sittplatser att finnas och en uteservering med kiosk flyttar förhoppningsvis till Tegelbackens nordöstra hörn. En uteservering planeras även vid Rödbodtorgets södra hörn.

Förslag till ny gestaltning för Tegelbacken.

Rödbodtorget kommer att präglas av tre gröna "öar" med planteringar och en golvyta av stenmjöl och granit. Platsen kommer förhoppningsvis bli attraktiv att besöka för en paus i solen under sommarhalvåret eller för att mötas över en jobbfika. I citykvarteren runt Rödbodtorget befinner sig många människor i rörelse, dels turister (från Drottninggatan och Gamla Stan) och boende på hotellanläggningar, dels arbetande i regering, riksdag och på de konstrelaterande verksamheterna på Konstakademin.

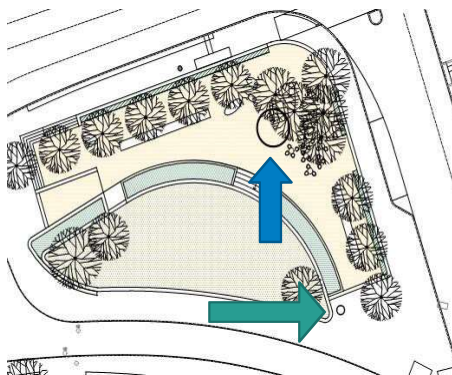
På Rödbodtorget försvinner bilarna helt och hållet. Sommartid kommer de tre gröna öarna att tillföra grönska, och en eventuell kiosk med uteservering kommer att tillföra liv. Vintertid kommer platsen att vara mer öde. Rödbodtorgets omedelbara närhet till Konstakademin med gallerier och konstrelaterat innehåll innebär en enorm resurs. En av de planerade "öarna" skulle kunna vara en plats för temporär konst i samarbete med Kungliga Konsthögskolans program för offentlig konst, påminnande om "four plinth" i London.

Visionsbild för Rödbodtorget.

PLATSEN FÖR KONSTÄRLIG GESTALTNING

Tegelbacken

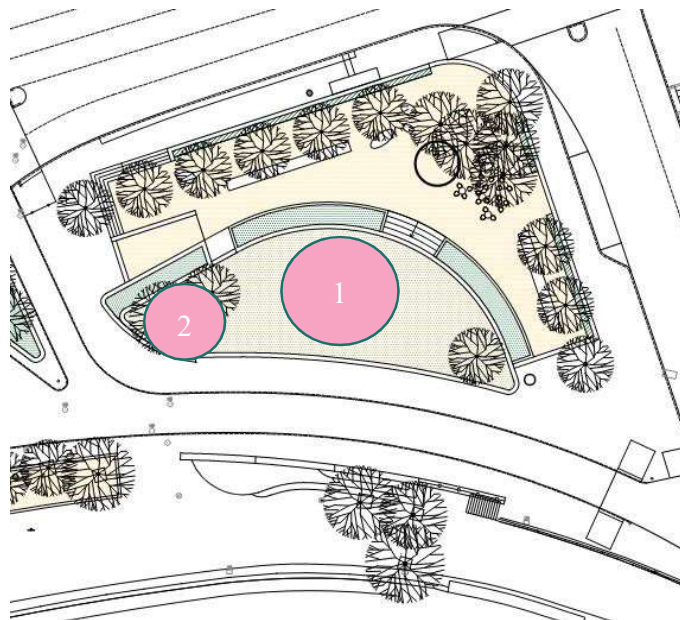
Skulpturen Envig av Carl Rothlin föreslås att omplaceras till den sydöstra delen av Tegelbackens hörn. (se grön pil)

På Tegelbacken planeras även en kiosk med uteservering (se blå pil).

Tegelbacken är situerad i direkt relation till tre av de viktigaste boningarna för politisk makt i Stockholm och i Sverige. Centralpalatset med flera ministerier är närmast, Riksdagen och Stockholms Stadshus ligger mycket nära i ungefär samma triangelform som just Tegelbackstorget är formad. Det är en plats där Sveriges demokrati implementeras. Bara regeringskansliet består av nära 5000 anställda och omfattar 12 departement som sitter utspridda över tio kvarter i området. Denna centrala plats i city ändras från att vara ett ogästvänligt stråk man går snabbt förbi till att bli en tillgänglig plats för fotgängaren och cyklisten snarare än bilisten.

Likt många platser i Stockholm spelar vattnet en stor roll och med den nya utformningen kommer Mälaren att få större betydelse för hur man uppfattar platsen. Ofta är här också mycket vind och buller från Centralbron kommer att fortsatt präglats platsen, men soltimmarna är många. Alternativ för olika platser som kan tänkas passa för en

spatial/skulptural utformning är markerade i rosa på illustrationen nedan.

Alternativ 1, en central placering på Tegelbacken underlättar för platsens identitetsskapande.

Alternativ 2 underlättar för skötsel av gräsmatta och presenteras som ett alternativ till den planerade trädplanteringen, här existerar inga träd idag. Alternativens fördelaktighet beror på konstverkets utformning.

En större skulptur i närheten är Jan Håfströms ”Vem är mr Walker” som står i slutänden av Vasagatan. Den är så pass långt borta att det inte finns risk för att ett konstverk på Tegelbacken kommer att störa eller på något sätt läsas ihop med ”Vem är mr Walker”, men det är ändå bra att tänka på relationen mellan dessa platser.

VISIONEN FÖR DEN KONSTNÄRLIGA GESTALTNINGEN

Platsen är omringad av byggnader som huserar viktiga parlamentariska och demokratiska institutioner som är medskapande till vårt samhälle på olika nivåer. Transformationen av den centrala platsen till en plats för en stunds vila behöver en stark konstnärlig närvaro i form av en eller flera platsspecifika skulpturala projekt för att stimulera en aktiv blick. Ett skulpturalt och spatiale konstverk som i sin konstnärliga diskurs är engagerad i det öppna och jämlika samhället är passande. Gestaltningen bör dock inte vara bokstavlig eller övertydlig, men samtidigt kunna väcka frågor eller tankar hos en förbipasserande individ. Yttrandefrihet och konstnärlig frihet som fundament för en frisk demokrati är ledord.

Konstverket/konstverken bör ta sig an platsen fysiskt och tredimensionellt och förväntas bidra till att skapa en tydlig identitet på platserna och ladda dem med innehåll. Den konstnärliga gestaltningen får gärna skapa en narrativitet.

VEM SÖKER VI?

En konstnär som i dialog med omgivningen greppar platsen med ett nutida uttryck, djärvhet och konceptuellt innehåll. Erfarenhet av att ta sig an en plats fysiskt och tredimensionellt krävs. Ett tydligt konstnärligt uttryck där en känslighet för plats och material är viktig.

I sin intresseanmälan bör konstnären visa på ett visuellt helhetstänkande i kombination med ett personligt tilltal och uttryck.

Välkommen med Din/Er intresseanmälan!

Stockholm konst